

MUNKFORS
RANSÄTER
Munkfors Kommun

Datum

2023-2024

Uppdaterad aug 2023

Plan mot kränkande behandling

Munkfors skolor läsåret 2023–2024

Innehåll

Plan mot kränkande behandling	1
Munkfors skolor läsåret 2023-2024	1
1. Om handlingsplanen.....	3
2. Utvärdering av förra årets plan.....	4
3. Kartläggning och analys.....	6
4. Främjande insatser.....	6
5. Förebyggande åtgärder	7
6. Rutiner för utredning och dokumentation	8
7. Definitioner och begrepp.....	8
10. Kontakter	10

1. Om handlingsplanen

Plan mot kränkande behandling i Munkfors kommun innefattar; förskoleklass, grundskolans årskurs 1 - 9, grundsärskola årskurs 1–9 samt fritidshemmet. I planen benämns alla dessa som skola.

Skolan har ett ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till samtliga elever. I den här planen presenteras hur skolorna i Munkfors arbetar för att skapa en miljö för alla att trivas, vistas, utvecklas och växa i.

Vår vision är att alla elever går ut årskurs 9 med behörighet till gymnasiet och med självförtroende, nyfikenhet och lust att utvecklas vidare. För att våra elever ska nå dit krävs att skolan är en trygg plats att vara på. Det är en grundförutsättning för en god lärandemiljö, för att trivas, känna glädje och att känna sig välkommen i en gemenskap. Ingen människa ska behöva vara rädd för övergrepp eller kränkningar i skolan.

1.1 Till dig som elev

Den här handlingsplanen är till för dig som är elev på skolorna i Munkfors, för att du ska trivas och må bra när du är i skolan. Både elever och personal på skolan har ett gemensamt ansvar för att ingen behandlas illa och att vi är en skola där vi har respekt för varandra. Om du märker att någon blir utsatt, eller om du själv blir det behöver du berätta det för en vuxen. Det finns många att prata med på skolan, exempelvis lärare, rastvakter, kurator, skolsköterska eller rektor. Alla vuxna på skolan har skyldighet att reagera och agera på det du berättar för oss.

1.2 Till dig som förälder och/eller vårdnadshavare

För att våra barn och ungdomar i skolan ska kunna komma till en trivsamt miljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkningar behöver elever, skola och föräldrar ta ett gemensamt ansvar. Din roll som vårdnadshavare blir här att prata med ditt barn om hur man är mot andra människor men också att uppmuntra ditt barn att berätta för en vuxen på skolan om man ser eller på något annat sätt uppfattar något som känns fel.

Om du misstänker att ditt barn/ungdom, eller någon annans barn/ungdom blir utsatt för något förväntar vi oss att du tar kontakt med skolan – i första hand mentorn, elevhälsoteamet eller annan personal.

1.3 Verksamhetsformer

Planen gäller Munkerudsskolan och Forsnässkolan och de verksamheter som finns här dvs. förskoleklass, fritidshem och grundskola samt anpassad grundskola.

1.4 Ansvarig för planen

Rektor ansvarar för planen.

1.5 Planens giltighet

Planen är giltig fr o m augusti 2023 t o m juni 2024.

1.4 Delaktighet

Eleverna har varit delaktiga genom klass- och elevråd samt genom trivselenkäter, ELSA och trygghetsvandring. Personalen har varit delaktig genom diskussioner på personalmöten samt APT.

Elever, personal och vårdnadshavare har även gjorts delaktiga genom utvecklingssamtal.

1.5 Förankring av planen

När det gäller personalen så ges information på personalmöte. Planen finns även tillgänglig på skolans gemensamma Google drive. Vikarier får information av skoladministrationen och/eller rektor gällande förhållningssätt och rutiner. Vårdnadshavare får tillgång till plan mot diskriminering och kränkande behandling via Munkfors kommuns hemsida. Eleverna får information på klass- och elevråd gällande förhållningssätt och rutiner som hjälper dem att kunna förstå och följa den aktiva planen.

1.6 Mål för läsåret 2023/24

- Alla elever ska ha studiero på lektionerna och känna sig trygga i klassrummet och på skolgården. Alla elever ska känna sig trygga på skolan och fritids. Vi arbetar vidare för att våra elever ska veta till vem de ska vända sig och vad de ska göra om de upplever otrygghet på skolan eller på fritids. Fritids och skolan ska kunna dra nytta av varandra.
- Alla vuxna på skolan ska ha nolltolerans mot kränkningar och ska följa de rutiner som finns. All personal har anmälningsplikt när det gäller kränkande behandling, dvs man har en skyldighet att anmäla signaler om kränkande behandling vidare till rektor och detta sker genom användandet av det digitala systemet KB.
- Våra rastvärdar ska ha ett gemensamt förhållningssätt och aktivt förebygga och gripa in vid konflikter. Vi organiserar på så sätt att vi befinner oss på de områden på skolan som kräver mer tillsyn. Rastvärdar ska ha kännedom om alla elever, så de kan bemötas på bästa sätt. På rasten är eleverna allas ansvar.
- Våra elever ska ha möjlighet att vara delaktiga och inkluderade utifrån sina egna förutsättningar. Tillgängligheten ska vara likvärdig för alla elever i verksamhetens sociala miljö, undervisning, lokaler och kommunikation. Vi ska anpassa den pedagogiska, sociala och fysiska miljön utifrån elevernas behov.

2. Utvärdering av förra årets plan

Planen utvärderas av skolornas rektorer samt elevhälsoteam genom månadsenkäter i webbpool. Till utvärderingen tillkommer resultat från elevernas ELSA-enkäten. Vi har även tagit med sammanställning av olyckor och tillbud samt sammanställning av signaler om kränkande behandling, i analysen.

2.1 Resultat av utvärderingen samt analys av fjolårets plan

Utbildning i fysisk och psykisk hälsa

Mål: Att eleverna får kunskaper om vad som påverkar en hållbar och hälsosam livsstil, som t ex att eleverna får kännedom om vart man vänder sig om man mår dåligt psykiskt eller fysiskt och hur man kan påverka sin egen situation. **Genomfört.** Under vårterminen 2023 startas ett projekt för hälsa upp tillsammans med region Värmland. Arbetet kommer fortgå under läsåret 23/24 och syftar till att skapa en utbildningsbank inom området hälsa. Projektledare Sara Göransson. Arbetet görs på strategisk övergripande nivå i ledningsgruppen under vt-23 för att sedan spridas till lärare och elever under ht-23.

Mentorstid

Mål: Att skapa gemenskap och sammanhållning. **Genomfört.** I samband med utvärdering lyfter lärare att de anser att det är svårt att hinna med allt under den relativt korta mentorstiden. Trivsel enkät genomförs som pilotskola för friends. Enkäten visar att vi i vår egen enkät har missat viktiga områden och att skolornas enkät behöver omarbetas.

Klass-och elevråd

Mål: Öka delaktigheten hos eleverna när det gäller skolans arbete med värdegrund.
Genomfört. Inför ht vill eleverna att det är roligt att vara på elevråd och önskar de skulle vara lite oftare. Rektor och mentorer anser intervallet av klassråd och elevråd har varit tillfredställande.

Trygghetsvandring

Mål: Att alla lärmiljöer på skolan kartläggs utifrån ett trygghetsperspektiv tillsammans med elevrådet. **Genomfört.** Eleverna tycker att det är jobbigt när det är många elever i kapprum och korridorer samtidigt. På forsnässkolan tycker eleverna att det är tråkigt med alla byggstängsel på skolgården och att det ibland är svårt att veta vart man ska gå och inte ska gå.

Rastaktiviteter

Mål: Att skapa gemenskap på rasterna genom fysiska aktiviteter. Fokus ligger även på att träna eleverna i samspel, social interaktion och ledarskap.

Åtgärd:

Munkerud: Organisera ledning av lekar och aktiviteter. **Genomfört**

Forsnäs: Inköp av rastaktiviteter i dialog med elevråd samt att involvera och intressera våra äldsta elever på mellanstadiet i genomförandet av rastaktiviteter. **Delvis genomfört,** organisering av rastaktiviteter där äldre leder yngre har inte startats upp pga att rasttider för äldre och yngre inte stämde överens.

Tillgänglig lärmiljö

Mål: Skapa en tydlig och inkluderande struktur med en röd tråd genom elevernas hela skolgång.

Åtgärd: Genom fortbildning av personal om gemensamt förhållningssätt och lektionsstruktur.

Genomfört genom utbildning på studiedagar och konferens tid. Arbetet behöver fortsätta under läsåret 23-24 för att ytterligare implementera tydliga lektionsstrukturer. Detta arbete behöver fortsätta i arbetslagen.

Språkutvecklande arbetssätt

Mål: Minska antalet verbala kränkningar genom ökad förståelse för skolans kompensatoriska uppdrag.

Åtgärd: Genom att utbilda personal om tydliggörandepedagogik och språkstörning.

Genomfört. Antalet kränkningar ligger fortsatt över önskvärt resultat vilket betyder att arbetet behöver vidareutvecklas.

Trygg på nätet

Mål: kränkningarna på nätet ska minska.

Åtgärd: Införande av mobilfri skoltid för alla elever (Forsnässkolan). Utbildning av elever om säkerhet på nätet genom bland annat genomgång av umo.se material om att bli illa behandlad på nätet.

Genomfört. Mentorer har arbetat med eleverna under delar av mentorstid. Kollegiet har jobbat mycket med eleverna för att implementera mobilfriskoltid.

2.2 Utvärdering av årets plan

Årets plan utvärderas genom enkäter för samtlig personal och elever. Resultatet analyseras i juni månad under studiedagarna.

Under läsåret 23/24 kommer en arbetsgrupp (av elever och personal) att tillsättas med uppdrag att ansvara för uppföljning och utvärdering.

2.3 Ansvarig för utvärdering av årets plan

Rektor ansvarar för att utvärderingen genomförs enligt skolans rutin samt att upprättandet av en ny plan genomförs.

2.4 Förankring av planen

När det gäller personalen så ges information på personalmöte. Planen finns även tillgänglig på skolans gemensamma Google drive. Vikarier får information av skoladministrationen och eller rektor gällande förhållningssätt och rutiner. Vårdnadshavare får tillgång till planen via Munkfors kommuns hemsida. Eleverna får information på klass-och elevråd gällande förhållningssätt och rutiner som hjälper dem att kunna förstå och följa den aktiva planen.

3. Kartläggning och analys

Syftet med kartläggningen är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i verksamheten. De riskområden som har identifierats ska ligga till grund för årets förebyggande åtgärder.

3.1 Kartläggningsmetoder

Vi kartlägger via vår egen trivselenkät. Vi sammanställer olycksfall och tillbud och vi sammanställer signaler om kränkande behandling. Eleverna är delaktiga genom den trygghetsvandring som görs. Under läsåret har en av de stående punkterna på träffarna i EHT varit signaler om kränkande behandling. Där har även givits information till de berörda pedagogerna. Vi anger även om utredningen visar om det handlar om en kränkning eller inte i rektors återkoppling till utskottet lärande och stöd.

3.2 Analys av resultat

Våra elever upplever sig i mångt och mycket trygga på våra skolor och trivs i våra verksamheter. Under vt-23 har forsnässkolan varit pilotskola i ett projekt tillsammans med Friends. Skolan har genomfört en enkät och sedan fått resultat av detta. Vi kan se att vår egen enkät inte har varit tillräckligt djuplodad och att vi tidigare har missat att undersöka områden gällande textuellt ofredande och hur elever uppfattar personalens arbete för trygghet och studiero. Under ht-23 kommer en ny enkät att arbetas fram med utgångspunkt i den information vi fått via Friends. Enkäten visar ett fortsatt hårt språkbruk.

4. Främjande insatser

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

4.1 Utbildning i fysisk och psykiskhälsa

Mål: Uppstart och implementering av hälsoprojekt tillsammans med Region Värmland

Insats / Ansvarig: Rektor, chef för elevhälsan och lärare.

När: uppstart i augusti 2023 och fortsatt implementering under läsåret.

Utvärderas: juni 2024

4.2 Mentorstid

Mål: Att skapa gemenskap och sammanhållning.

Insats / Ansvarig: Mentorerna ansvarar för att mentorstid används till diskussion och gruppstärkande aktiviteter regelbundet.

När: mentorstid

Utvärderas: maj 2024 genom samanställning av trivselenkät.

4.3 Klass-och elevråd

Mål: Öka delaktigheten hos eleverna när det gäller skolans arbete med värdegrund.

Insats/Ansvarig: Rektor och mentorerna

När: en gång/månad

Utvärderas: Detta följs upp vid terminernas sista elevråd genom sammanfattning av terminens råd samt framåtsyftande planering.

4.4 Trygghetsvandring

Mål: Att alla lärmiljöer på skolan kartläggs utifrån ett trygghetsperspektiv tillsammans med elevrådet.

Insats/ Ansvarig: Rektor ansvarar för genomförande.

När: en gång/termin

Utvärderas: i det systematiska kvalitetsarbetets analys i januari och augusti.

5. Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i vår verksamhet. Vi har förstärkt rastverksamheten genom att ha fler rastvärdar och vuxna på rasterna.

5.1 Rastaktiviteter

Mål: Att skapa gemenskap på rasterna genom fysiska aktiviteter. Fokus ligger även på att träna eleverna i samspel, social interaktion och ledarskap.

Åtgärd:

Munkerud: Organisera ledning av lekar och aktiviteter.

Forsnäs: Inköp av rastaktiviteter i dialog med elevrådet samt att involvera och intressera våra äldsta elever på mellanstadiet i genomförandet av rastaktiviteter.

Ansvarig: Arbetslagen

Utvärderas: På apt tillsammans med arbetslagsledare en gång / termin

5.2 Skapa trygghet för lärande

Mål: Implementering av skriften ”skapa trygghet för lärande”. Utveckling av arbetssätt utifrån skriften där personal stärks i rollen som trygga vuxna i skolan.

Insats / Ansvarig: Rektor och förstelärare

När: studiedagar under ht-23

Utvärderas: maj 2024

5.3 Språkbruk

Mål: Minska antalet verbala kränkningar genom ökad förståelse för skolans kompensatoriska uppdrag.

Åtgärd: all personal ska föregå med gott exempel och undervisa eleverna om ords betydelse.

Ansvarig: rektorer och elevhälsans chef

När: Mentorstiden

Utvärderas: studiedagarna vid läsårets slut

6. Rutiner för utredning och dokumentation

All personal använder det digitala systemet KB Incident. Där görs en anmälan till rektor samt huvudman. All dokumentation gällande utredning, åtgärder och uppföljning görs i KB och finns sedan sparad där.

När en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, och detta har kommit till skolans kännedom sker följande:

- 1. Uppmärksamma:** Personal som får kännedom om kränkande behandling ansvarar för att samtala med berörda elever. Personal har dokumentationsansvar.
- 2. Anmäla:** Personalen gör en skriftlig anmälan till skolans rektor i KB Incident, samt informerar elev och vårdnadshavare om detta.
- 3.** Rektor behandlar ärendet skyndsamt och anmäler det till huvudman.
- 4. Utreda:** Personal genomför utredning med: den utsatte eleven, och eventuellt andra som funnits runt situationen samt den/de som utsatt elev för kränkning. Utredningen av händelsen dokumenteras i KB Incident.
Frågor som särskilt ska beaktas i utredningen är:
  - *Har uppgifterna om att eleven varit/känt sig utsatt för kränkande behandling utretts?*
  - *Hur, av vem och när har utredningen i så fall genomförts?*
  - *Vad visade utredningen?*
  - *Ange särskilt vilka personer som har hörts i utredningen och vad var och en av dem har berättat om händelsen.*
  - *Ange när samtalen ägt rum.*
- 5. Åtgärda:** Nödvändiga åtgärder sätts in.
- 6. Uppföljning:** Sker genom samtal med berörda elever för att säkerställa att kränkningen upphört.
- 7. Avslut:** Efter uppföljning och granskning avslutar rektor ärendet, om händelsen kan anses utredd.

7. Definitioner och begrepp

Bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling finns i 6 kapitlet skollagen (gäller för förskoleklass, grundskola och fritidshem). Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat. Det är eleven som upplever sig utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat och kränkande. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att

uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten för att göra detta.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av flera andra elever i verksamheten. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på nätet, till exempel på sociala medier.

Kränkande behandling är sådant som sänker en elevs värde till exempel mobbning och enstaka handlingar, utan att vara kopplade till diskrimineringsgrunderna. Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen. Det brukar kallas för mobbning om ett barn eller en elev vid upprepade tillfällen blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Befogade tillsägelser för att ordning och en god arbetsmiljö ska upprätthållas, är inte kränkningar, även om eleven tycker att det är kränkande att bli tillrättavisad. Det är förbjudet för huvudmannen och personalen i verksamheten att utsätta en elev för kränkande behandling.

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier. Elever är skyddade mot både diskriminering och kränkande behandling. Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering finns i diskrimineringslagen. Reglerna gäller skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder). Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Det är förbjudet för huvudmannen och personalen i verksamheten att utsätta ett barn eller en elev för repressalier. Ett barn eller en elev som har anmält eller påtalat att huvudmannen eller personalen i verksamheten bryter mot bestämmelserna i 6 kapitlet skollagen (till exempel genom att inte ha utrett- och vidtagit åtgärder mot kränkande behandling) är skyddad mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när ett barn eller en elev har medverkat i en utredning enligt 6 kapitlet skollagen.

Tillgänglighet är ett begrepp som används för att beskriva hur väl en organisation, verksamhet, lokal eller plats fungerar för personer med funktionsvariationer. Tillgänglighet kan definieras som den grund som är en förutsättning för full delaktighet och inkludering. Ett tillgängligt samhälle är ekonomiskt, politiskt, kulturellt, socialt och fysiskt tillgängligt för alla, där utbildning utgör en av förutsättningarna för att möjliggöra ett aktivt deltagande i samhällslivet. Tillgänglighet är de förutsättningar som krävs för att alla elever ska kunna vara delaktiga i en inkluderande skolverksamhet.

Vi ska anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i relation till elevers lärande. Lär miljön ska vara utformad så att elever och kan inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Enligt Skolinspektionens definition handlar studiero om att störande inslag under lektionen minimeras och att fokus riktas mot det som är syftet med undervisningen. Lärares förutsättningar att skapa studiero i undervisningen påverkas också av arbetet med normer och värden, det främjande arbete som bedrivs av elevhälsan, skolans samarbetskultur och gemensamma förhållningssätt.

10. Kontakter

Rektor Forsnässkolan: Linda Andersson Falk linda.anderssonfalk@munkfors.se

Rektor Munkerudskolan: Erika Carlsson erika.carlsson@munkfors.se

Elevhälsochef: Beryll Hansson beryll.hansson@munkfors.se

Skolsköterska: Martina Johansson martina.johansson@munkfors.se

Skolkurator: Linn Flaen linn.flaen@munkfors.se

Speciallärare åk F-3: Ilse van den Noort

Speciallärare åk 4-6: Helena Bönfors

Speciallärare åk 7-9: Emelie Johansson

Studie-, och yrkesvägledare: Viktoria Hedelin, Karin Philström, Karin Lind

BRIS Barn : 116 111 Vuxen: 077 150 50 50

Barnombudsmannen www.barnombudsmannen.se

Barn- och elevombudet beo@skolverket.se

Diskrimineringsombudsmannen www.do.se